

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

125

CLEVELAND, O., THURSDAY MORNING, MAY 28, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

Rusi so zabili močno zagozdo v nemško linijo

stavili so nemško ofen-
zivo južno od Harkova
in drugod napredovali.

DI SEVERNA FRONTA
SE JE OŽIVELA

Ruska armada, ki se bori s
nemško ofenozo, je usta-
vila nemško ofenozo v sektorju
Barenkova, udarila skozi
nemško krilo v eni najvažnej-
ših ter pridobila novo ozem-
je takošnjo ofenozo.

Medtem ko divja bojna vihra
na tedna z vsoto silo v Ukraji-
ni, se je oživila tudi severna
fronta. Nemci so obnovili bomb-
ni napad na Murmansk, kamor
so Angleži in Amerikanci
poslali vojaške enote za rusko
obrambo v tem sektorju.

Nemci poročajo, da se je vnela
zračna bitka pred Mur-
mansk, v kateri so izgubili
šest letal, šest jih je bilo
povzročeno.

Glavno vlogo bojnih tanki.
Rusi jih pošiljajo v skupinah
v boj, a Rusi jih pošljejo
v veliko naproti. Nemci vz-
držujejo svoje pozicije samo z
žrtvami.

Nemško vojno poročilo pa za-
poveda, da je ruski odpor zlom-
ljen in da je ruska armada na
ukrajini stiskana. Poročilo
ustreli v trenutku, ko bi
pustili v nemško ujetništvo.

anci vztrajajo pri tem,
da plača vojakom naj-
manj \$50 na mesec

Washington. — Poslanska
komisija je poslala na odbor, ki
je iz senatorjev in poslan-
stev, naj vztraja pri
plačevanju ameriškim voja-
kam najmanj \$50 na mesec.

Poslanska komisija je že prej
tak predlog, dočim je
poslanska zbornica glasovala za
skupni odsek obeh zbornic
predlog senatne zbor-
nice. Toda poslanci vztrajajo
na tem, kar so odglasovali
v 332 proti 31 glasovom.

Če se na potu
proti Grčiji

Trdi italijanske in
nemške pehotne divizije so
preko Jugoslavije pro-
stili pred nekaj dnevi. Sodi
se, da namerava osiše ojačiti
na otokih v Egejskem
morju na Kreti.

V soboto ne bo lista

je v soboto 30. maja
ameriški dan in postavljeni
Ameriška Domovina
ne bo izšla. Urad bo ves
dan zaprt, kar naj blagovolijo
pri cenjeni naročniki in
peta obletnica

ob 7:45 in v nedeljo
bodo darovane v cer-
kvi Lovrenca sv. maše za
rev. Joseph Shusta-
pomin 5. obletnice nje-
ga. Sorodniki in pri-
jatelji so vabljeni.

Strasen prizor iz vojne na Krimu. — Ruske žene iščejo med ubitimi vojaki, ki so padli v boju z Nemci na polotoku Kerč. V blatu in brozgi so obračale mrtve, da bi spoznale svoje drage.

Lincoln Electric je plačala v dveh letih nad 5 milijonov dolarjev v bonusih

Washington, 27. maja. —
Pred mornariškim odsekom po-
slanske zbornice se obravnava
slučaj clevelandske firme, Lin-
coln Electric Co., ki je plačala
svojim uslužbencem in uradni-
kom v letih od 1939 do 1941 bo-
nusa v vsoti \$5,143,234, ali dva-
krat toliko kot je plačala v mez-
di in plačah. Lansko leto je pla-
čala firma nekemu predelavcu,
ki je zaslužil vse leto \$4,121, bo-
nusa v vsoti \$25,000.

Nekateri delavci, ki zaslužijo
tedensko \$30 do \$40, so dobili v

bonusu vse od \$3,000 do \$5,000.

Edmund Toland, pravni sveto-
valec za odsek, je rekel, da bo ta
slučaj pokazal, kako se kaka to-
varna lahko izogne davku s tem,
da plača delavcem bonus. V tem
času, ko je tovarna plačala nad
5 milijonov dolarjev v bonusu, je
plačala v zaslužku \$2,681,562.
Uradniki, ki dobivajo v plači od
\$3,200 do \$12,500 letno, so do-
bili bonus v vsotah od \$10,000 do
\$50,000.

Tovarna izdeluje večinoma sa-
mo naročila za vlado.

Tovarne bodo mogle dobiti delavce samo potom posredovalnice za delo

Washington, D. C. — Komisi-
ja za delovno silo je odločila,
da tovarne v bodoče ne bodo
mogle najemati delavce druga-
če kot potom vladnih posredo-
valnic za delo. To pomeni, da
delavec, ki brez tehtnega vzro-
ka zapusti sedanje delo, ne bo
mogel dobiti drugega, ako mu
ga ne dobi vladna delavska po-
sredovalnica.

Komisija je napravila to od-
redbo, ker so tovarne "kradle"
druga drugi strokovno izobra-
zene delavce ter jih zvabile na
drugo delo z boljše plačo ali
bonusom. Tega v bodoče ne bo
več.

Mesto je prišlo sleparje z olivnim oljem

Clevelandski nadzorniki živili
so prišli na sled raketirjem, ki so
prodajali olje iz bombaževga
semena za olivno olje. V poslop-
ju na 1489 W. 9. St. so zaplenili
600 galon takega olja. Prijeli so
tri Clevelandčane in nekega moš-
kega iz Pittsburgha, ki so v
Clevelandu razpečali tega olja že
za \$18,000. Pri vsakem galonu
so napravili dobička od \$3 do \$6.

V armado so odšli

Včeraj so odšli v ameriško
armado sledeči naši fantje iz 32.
varde: Frank Marolt, Joe Debe-
njak, Andrew Rahotina, Antho-
ny Ivančič, Stanley Perušek,
John Jevnikar, Louis Gliha,
Louis Baydek, John Oster, Jo-
seph Strumbel, Steve Kristofel.
Želimo jim vso srečo in zdrav po-
vratek.

Veteran treh vojn zopet v armadi

New Cumberland, Pa. — Mike
Vujović, star 53 let, po poklicu
premogar, se je vpisal v ameri-
ško armado. Mike je rekel, da
bi rad prišel na fronto kljub
svoji starosti. Rojen v Črni go-
ri, se je udeležil bojev proti Tur-
čiji leta 1912. Leto potem je bil
v srbski armadi proti Bolgariji.
Potem se je izselil v Ameriko in
se je vpisal v narodno gardo v
Arizoni, se udeležil pohoda proti
mehiškim bandit Panchu Villa,
v svetovni vojni je šel pa v Fran-
cijo z 89. divizijo. Povišan je bil
v narednika. Zdaj se je pa vpis-
al kot navaden prostak in če bo
dober, je rekel, ga bodo že povi-
šali.

Nemci najbrže niso radi odšli iz Brazilije

Lisbona. — Nemški in itali-
janski diplomati so dospeli iz
Brazilije in so na potu domov.
84 Nemcev in 74 Italijanov je
prišlo. Ko se se Nemci izkrcali
na suho, so se obrnili v smeri
proti Braziliji in žugali s pest-
mi. Italijani so pa rekli, da upa-
jo v kratkem obnoviti prijatel-
ske odnose z Brazilijanci.

Preskrbite si!

Ne pozabite, da bodo v sobo-
to radi praznika večinoma vse
trgovine in tudi banke zaprte.
Preskrbite si torej o pravem
času vse potrebno za petek in
soboto.

Druga obletnica

V petek ob sedmih bo daro-
vana v cerkvi sv. Vida zadušni-
ca za pokojnim Joseph Šlogar-
jem v spomin druge obletnice
njegove smrti.

Nežni spol se kaj pridno priklanja za armadni kor

Po vsej deželi je začela arma-
da rekrutirati ženski spol za ta-
kozvane "ženske armadne po-
možne kore." V Clevelandu se
jih je včeraj vpisalo 600 in sicer
so bile iz vseh slojev; stenografe,
trgovske uslužbenke, delavke
iz tovararn in celo nekaj hišnih
gospodinj.

Na rekrutni postaji v starem
poštnem poslopju je kmalu
zmanjkalo listin za vpis. Imeli
so jih 300, a kandidatij je bilo
600.

Ženske se priklanjajo po vsej
deželi. V Bostonu se jih je vče-
raj vpisalo 300 v prvih dveh
urah, v Chicagu 200 še predpol-
dnem.

Armada namerava zbrati 25-
000 ženskih v devet korov. Naj-
višja starost za pristop je 45 let,
toda jo bodo zvišali na 50. En
pogoj za vstop v te pomožne žen-
ske kore je pa ta, da kakor hitro
postane kaka članica noseča, mo-
ra zapustiti kor, a se po rojstvu
otroka zopet lahko vpiše.

Ti ženski kori bodo zaposleni
največ v uradih in drugih krajih,
kjer bodo ženske nadomestile vo-
jake, ki bodo lahko odšli na fron-
to.

Italijanska podmornica se je podala Braziliji

Rio de Janeiro, 27. maja. —
Iz pristanišča Fortaleza se poro-
ča, da se je izročila brazilskim
oblastem italijanska podmornica
Pamplona, ki je pripeljala s se-
boj tudi posadko potopljenega
nemške podmornice.

Istočasno se poroča tukaj, da
so ameriški bombniki zopet uni-
čili eno sovražno podmornico ob
brazilski obali, ki je tretja
uničena v devetih dneh.

Cenejša barva

Šepic Hardware, 16009 Wa-
terloo Rd. zaključuje v petek zni-
žane cene na barvi. Ker bo v
soboto trgovina zaprta ves dan,
stopite danes ali jutri k Jimu
in si nakupite barvo in druge
hišne potrebščine. Dobite tudi
vzorce dobre barve.

Na dopust

Iz Fort Knox, Kentucky, je
prišel na dopust sergeant Stan-
ley Pervanja. Prijatelji ga
lahko obiščejo na domu star-
šev, 7815 Goodman Ave.

Pijača ni kriva, ampak klobuta

Englewood, N. J. — Her-
man Houston je bil obtožen,
da je vozil avto v pijanem
stanju, in da je radi tega
izgubil kontrolo nad avtom
ter zavozil v hidrant. Pred
sodnikom je pa prišlo na
dan, da nezgode ni bila kri-
va pijača, ampak njegova
žena, ki je tekom vožnje
pripeljala svojemu možu
eno za komat. Sodnik je mo-
ža oprostil. Kaj je bil povod
blitzkriga med ženo in mo-
žem, poročilo ne ve.

V soboto bodo pokazane lepe premikajoče slike

V soboto večer 30. maja bo
prirejena slikovna predstava v
Knausovi dvorani in sicer pod
avspicij in v korist Jugoslov-
skega kulturnega vrta. Prvi
del predstave bodo slike, ki so
za ta dan primerne in ki so bi-
li posnete na Spominske dne-
ve.

Potem bodo pa sledile druge
slike, kot nova slika generala
MacArthurja, vse njegovo živ-
ljenje in delovanje v armadi
Zed. držav. Že samo ta slika je
vredna, da pridete na predsta-
vo. Dalje bo zanimiva slika iz
rusko-nemške vojske in druge.
Predstava bo trajala dve uri in
se prične točno ob osmih zve-
čer.

Osiške divizije so se pomaknile v Libiji k napadu

Kaira, 27. maja. — Mehanizi-
rané divizije nemškege gene-
rala Rommela so se pomakni-
le v dveh kolonah preko pušča-
ve v Libiji v ofenzivo. Ena ko-
lona je udarila proti Tobruku,
druga proti egiptovski meji
proti vzhodu. Angleške oklep-
ne divizije so se razprostrle,
da preprečijo sovražnika in
na več krajih se je že vnel boj.
Angleži so v boljšem polo-
žaju, ker morajo imeti napa-
dalci s seboj vodo za tri dni
razen, ako preženejo Angleže
v d o d n j a k o v i n s t u d e n e v .
Izid te nove bitke se ne more
še vedeti. V moštvu in tankih
sta obe strani približno enaki.

En pes je toliko vreden za varuha kot 6 moških

Washington. — Vojni oddelek
poroča, da so se trenirani psi iz-
kazali zelo uporabne pri straži
obrambnih naprav in industrij.
En dober treniran pes je pri
straži prav toliko vreden kot šest
moških stražnikov, pravi vlada.
Vlada trenira vedno več psov, ne
samo, da sami stražijo, ampak
da so tudi v pomoč vojaškim
stražam. Največ trenirajo pa-
sme: Afgance, volčjake in Do-
bermane. Psi-stražniki so v ne-
kem pristanišču izvozili več
moških, ki so se skrivali v čolnu
pod pomolom, katere bi sicer no-
beno človeško oko ne spazilo.

Bandijevi prosijo za vrnitev banketnih kart

Vsi oni, ki ste dobili vabila
za banket ob priliki nove maše
Rev. Bandija, ste naproseni, da
nemudoma vrnete karte, ker
le tako se bo moglo približno
vedeti število gostov. Starši no-
vomašnika tem potom vabijo k
novi maši in potem k banketu
tudi one, ki niso dobili vabila,
ker se je pri tolikem številu va-
bil možno tega ali onega pre-
zrl.

Suhači nas zopet strašijo!

V Clevelandu se je pričelo včeraj gibanje, da se vpelje narod-
no prohibicijo za časa vojne. Delegati severne baptistovske kon-
vencije so sprejeli z velikanskim navdušenjem resolucijo, ki pri-
poroča, da se ustavi prodaja in izdelava alkoholnih pijač, dokler
bo trajala ta vojna. Faktično bo delegacija glasovala o tej reso-
luciji v petek.

Medtem je pa delegacija sogla-
sno sklenila, da se pošlje na
predsednika Roosevelta in na
kongres apel, da se takoj zapro-
vsi "mokri prostori" okrog voja-
ških taborišč.

Resolucija pravi, naj bi se po-
rabilo alkohol mesto za pijače
za municijo in to mesto sladkor-
ja, ki je potreben za zdravje na-
roda.

Dr. Cutten iz Colgate univerze
je imel glede vpeljave prohibici-
je ognjevit govor, v katerem je
dejal, da interesi žganja ne sme-
jo več biti ljubljenski predsed-
nika in kongresa; da morajo na-
ši zastopniki v kongresu zastop-
ati nas, ne pa interese žganja.

Na Češkem je obsedno stanje radi atentata na Heydricha

London. — Radio iz Prage
naznana, da je bil izvršen aten-
tat na nemškega guvernerja
Reinharda Heydricha, ki je bil
nevarno ranjen. Nad vso Češko
je bilo takoj razglašeno obsedno
stanje. Vlada je razglasila, da
bo zapadel smrtni kazni vsak, ki
bo prikrival storilce, ali bo za-
molčal, kar mu je znanega o
atentatu. Vrh tega je vlada
razpisala 10,000,000 mark na-
grade onemu, ki izroči napadal-
ca.

Napad je bil izvršen v sredo
popoldne ob eni na glavni cesti
med Prago in Berlinom, toda še
v mejah Prage. Napadalec je
ušel.

Za 90% manj žganja bodo kuhali v bodoče

Washington — Urad za vojno
produkcijo ima v načrtu, da
zniža produkcijo žganja za
90% do konca tega leta. Urad
namerava porabiti destilerije
za produkcijo alkohola, ki se
ga potrebuje v izdelavi umet-
nega kavčuka in drugih vojnih
potrebščin.

Trdi se pa, da žganja zaen-
krat ne bo zmanjkalo, ker je
napravljena velika zaloga iste-
ga, ki bo zadostovala za precej
časa.

TROFEJE ZA BOMBARDIRANJE TOKIA

New York. — George Lober,
znani kipar, je izdelal 18 palcev
veliko soho pomorskega topni-
čarja. Ta soha bo dana kot tro-
feja prvi ameriški ladji, ki bo
obstreljaval glavno mesto Japo-
nske, Tokio. Soha bo izdelana
iz bron ali srebra.

Poroka

V soboto ob devetih se bosta
poročila v cerkvi Marije Vne-
bovzete gđc. Mary Lach in g.
Edward Klemenčič. Nevesta je
hčerka Mr. in Mrs. Frank
Lach, poznanega grocerista iz
637 East 185 St. Sorodniki in
prijatelji so vabljeni, da se
udeležijo poročne sv. maše.
Mlademu paru želimo vse naj-
boljše v novem stanu.

Važna seja

Seja dramskega društva Na-
še zvezda bo v nedeljo popol-
dne ob treh v navadnih prostori-
h.

Novomašnik bod' pozdravljen!

V nedeljo ob desetih bo v
cerkvi sv. Vida nova maša, Pel-
jo bo slovenski sin, Rev. Bona-
ventura Bandi OSB, sin spo-
štovane družine Mr. in Mrs.
Lawrence Bandi iz 1017 E. 72.
Place, Cleveland, Ohio.

Ob pol ene bo pa slavnostno
kosilo v dvorani pod novo cer-
kvijo. Novomašnik, katerega
obširen življenjepis smo že
prošli teden prinesli v našem
listu izpod peresa Antona Gr-
dine, je bil posvečen v mašnika
16. maja v opatiji sv. Križa v
Canon City, Colorado.

Novo mašo bo pel v domači
farni cerkvi, kjer je dovršil le-
ta 1928 farno šolo sv. Vida. Na-
šo faro bo tako ponovno dole-
tela velika čast, ker bo zopet
eden njenih sinov nastopil pot
v Vinogradu Gospodovem.

Tem potom čestitamo pre-
srečnim staršem, bratom, ses-
tram in ostalim sorodnikom,
njemu samemu pa želimo obilo
božjega blagoslova v njego-
vem novem težavnem ter od-
govornem poklicu.

Iz raznih naselbin

Milwaukee. — Te dni je rojak
Jos. Pintar, ki služi pri vojaki-
h v Texasu, priletel z letalom h
končnemu zaslišanju za držav-
ljanski list. Letalo in pilota mu
je dalo vojaško poveljstvo z na-
menom, da ne zamudi zasliša-
nja, ki je velikega pomena za
njegovo vojaško službo. — K vo-
jakom so odšli Anton Vodnik,
Frank Bergant mlajši, Anton
Germ in Rudolf Bašel. — Jos.
lenšek je bil pred dnevi pobit pri
avtomobilski nesreči. — V bolni-
ški postelji se nahajajo Mary
Golob, Rozalija Zajec, Rose Ko-
čevar, John Fritzel in Anton Pe-
trin. — Poroke: Ralph Bergine
in Kristina Udovič, Jos. A. Ipa-
vec in Agnes Reuter ter Jos.
Lončar in Sylvia Wodke.

Turki aretirani v Rusiji

London. — Radio iz Vichy po-
roča iz Turčije, da sta bila v
Kujbiševu v Rusiji prijeta od
ruske tajne policije dva člana
turškega poslanstva. Vzrok ni
naveden.

Kopališče bo zaprto

V soboto bo St. Clair kopali-
šče radi praznika ves dan za-
prto. V petek bo pa odprto od
devetih zjutraj do 8:45 zvečer.

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

„Ti poznajš?“ je vprašal. „Nekje sem ga že videl, znan mi vsaj zdi. In srečala me je v okoliščinah, ki za mene niso bile nič posebno prijetne.“

„—!“ je pomišljal. „Kje je bilo —?“

„Se je poznata, bi se tudi on spominjal! Pa je pogledal nam in se niti zmenil ni za nas!“

„Mogoče, da se me res ne spominja več —.“

„Bo že prišlo na misel.“ je praviel drugi.

„Slišljivo mu bo, če se poizkusi svariti prvi.“ „Bolje je, da pustiš pri miru!“

„Kaj mu ponudim!“

„Bo hotel!“

„Cemel je jezo vzrotil.“

„Mu ne svetoval, da odnese namizno žalitev bi bi — pislo ali pa z nožem odgovorim! Tako je v našo na divjem zapadu.“

„Mi odkloni drink, me je razrazil in če ga ubi — noben pes ne sme zalajati.“

„—!“ je pogledal cornel. „Tovariš po črnobradu.“

„Nima podobne, da bi se spomnil k stvari, ki mu ni všeč.“

„Pshaw —! Kaj staviva?“

„Mah so bili vsi navdušeni.“

„Stavimo —!“ je zadoščel. „Tisti, ki izgubi v igri, plača vsakemu izmed nas po en dolar.“

„—!“ je odgovoril cornel. „Daj nam moram dati ti povrnemo, če stave!“

„Tri stave in trije stave —? S kom pa se stave?“

„Najprvo s tistim črnim, ki o njem praviš, da se imenuje. In potem z enim tistimi, ki so gospodov.“

„Stojijo ob ograji in zija po se obnašajo, kot da bi bili v Louisburgu kupiti.“

„Tih je več —. S katerim misliš, da bi na —?“ je gledal cornel po ljudeh.

„S tistim, ki je kakor med pritiklavci!“

„—!“ In tretji?“

„Tisti pa naj bo tisti rdeč, ki je pravkar prišel na svoj fantom. Ali pa —?“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

INDUSTRIJSKA PODJETJA V SLOVENIJI

(Nadaljevanje z 2 strani)
ga delavstva mogel spraviti k zaslužku.

Tekstilna industrija se je posebno številno razvila v panogi bombažnih izdelkov, volnenih pletenih in predelave umetne svile. Na teh poljih je bil skoroda že dosežen višek razvoja, primanjkovalo je le še volnene industrije, predilnice lanu in konoplje. Razvoj je šel za tem, da bi se specializirali posamezni obrati za one vrste izdelkov, ki so se še uvažali. V zadnjih letih pred sedanjo vojno so se razširile posebno bombažne predilnice. Zasnovala so se tri nova podjetja. Upanje je bilo, da bo v kratkem tudi na tem polju mogoče kriti celotno potrebo predelave domačih izdelkov.

Slamnikarska industrija je po prevratu skoraj popolnoma propadla. Izvoz je mahoma zastal in od nekdanjih 26 tovarn so ostali le še neznatni ostanki. Izdobe inflacije prezadolžena podjetja usnjarske in čevljarke stroke so prišla v plačilne težave in izgubila konkurenčno sposobnost. Lesna industrija je zaradi pomanjkanja enotnega vodstva in skupne eksportne organizacije zašla v velike težave, ki jih je konkurenca bosanskih velepodjetij le še povečala. Uvedba carin in uvoznih kontingentov v državah, v katere je Slovenija izvažala, je vzela v zadnjih letih tej osnovni panogi slovenskega gospodarstva vso rentabilnost. Zadnji udarec ji je pa prizadela uvedba sankcij.

Pri ostalih panogah so se šele, odkar se je omogočilo ponovno karteliziranje industrije, razmere nekoliko ustalile. Metalurška stroka je beležila v zadnjem desetletju pred sedanjo vojno znatno izpopolnitev in je bila pri zmanjšanem dobičku in rentabilnosti še zadovoljivo zaposlena. Velik napredek so beležile industrije lepenke, papirja, kartonaže in grafične industrije. Slovenska premogokopna industrija, ki se je po prevratu zelo razširila in modernizirala, je zašla v zadnjih letih radi stalnega zmanjševanja dobav državnim železnicam v težak položaj in je obratovala pred sedanjo vojno le še s polovico nekdanjega števila delavstva.

Pri ostalih panogah so se šele, odkar se je omogočilo ponovno karteliziranje industrije, razmere nekoliko ustalile. Metalurška stroka je beležila v zadnjem desetletju pred sedanjo vojno znatno izpopolnitev in je bila pri zmanjšanem dobičku in rentabilnosti še zadovoljivo zaposlena. Velik napredek so beležile industrije lepenke, papirja, kartonaže in grafične industrije. Slovenska premogokopna industrija, ki se je po prevratu zelo razširila in modernizirala, je zašla v zadnjih letih radi stalnega zmanjševanja dobav državnim železnicam v težak položaj in je obratovala pred sedanjo vojno le še s polovico nekdanjega števila delavstva.

„Res je on —!“ je mrmral v gosto brado. „Brinkley —! In za cornela se da kregati.“

„Lopov —! Nič dobrega ne namerava —! Well —! Bom odprl oči!“

„Jezzen in razočaran je gledal cornel za njim. Ni mu uspelo, da bi ga bil spravil v prepir, mož je bil premeten in kar v obraz mu je povedal, da se ne mara pretekati in pretepati z njim —.“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

„Nekaj je zamomljal, čulo se je, kot da je grdo zaklel, pa se obrnil tudi sam in se ozrl po svoji drugi žrtvi. Oko mu je obstalo na obeh Indijancih, ki sta vstopila v Louisburg.“

„Oduro se je zarežal, dal spet naliti kozarce in stopil k njima.“

Prilike za izvoz industrijskih izdelkov so postajale vedno težje. Kljub temu je bil izvoz kemičnih proizvodov, stekla, emajlirane posode in lesnih izdelkov še dokaj znaten.

Za nadaljnji razvoj industrije v Sloveniji je bila posebno važna izgradba vodnih sil in dovršitev elektrifikacije, ki je po iniciativi banovine v zadnjih letih zelo napredovala. V borbi za domače tržišče je bila slovenska industrija izpostavljena občutni konkurenci severnih podonavskih držav, ki so dovažale svoje izdelke po Donavi v Vojvodino in Beograd, obenem pa tudi konkurenci zapadnih držav, ki so po ceneni morski vožnji ceneje dovažale svoje izdelke v primorsko banovino Jugoslavije in Povardarje. S temi je slovenska industrija težko konkurirala, ker je bila navezana izključno na prevoz z železnicami, ki so bile vedno dokaj dražje.

Toda tudi notranja konkurenca na domačem tržišču se je vedno bolj pojavljala. Saj so se ne prenehanoma snovala razna industrijska podjetja tudi v drugih banovinah Jugoslavije. Zato je morala slovenska industrija v marsikaterem pogledu omejiti svojo delavnost le za trg domačih banovine in še tam se je vzdrževala le s konkurenčnimi cenami in s kvalitetenostjo svojih izdelkov.

Po statistiki Zbornice za Trgovino in Obrt je bilo leta 1937 v Sloveniji 545 Industrijskih podjetij. Od je bilo 150 lesne stroke, 58 tekstilne, 57 pa kovinske stroke.

Strokovna stanovska organizacija industrije je Zveza industrijev za dravsko banovino v Ljubljani.

Za propagando industrije je bil po prevratu v Ljubljani osnovan prvi vzorčni Velesejem, ki je dajal možnost, da se široki sloji trgovstva in konzumentov iz cele države seznanijo s plodovi slovenskega industrijskega dela in preorientirajo v svojih nakupih. Ta akcija je bila hvalevredna in prepotrebna iniciativa, ki je imela od leta do leta večji gospodarski pomen.

Rdeča, rumena in plava so tri primarne barve.

Vesti o četnikih po radiu

Sonja Tomara, dopisnica „New York Herald Tribune“, ki često piše o dogodkih v zvezi z odporom jugoslovanskega naroda, je posvetila svoj članek dne 9. aprila radijskim poročilom, ki jih vsak dan oddaja tajna radijska postaja generala Draža Mihajlovića v Jugoslaviji. Neko tako oddajo sta poslušala na sprejemni postaji Jugoslovanskega Informacijskega Centra v Forest Hills dr. Svetislav Petrović in dr. Milan Hercog, o čemer gđ. Tomara piše:

Sprejem je bil izvrsten, čeprav so nemške in italijanske postaje poskušale motiti „tajno postajo Šumadijo“, kakor jo imenuje četniški govornik. Oddajo je bilo mogoče večerjati do konca. Govornik je poslušal v prosti srbohrvaščini, skoraj kakor človek z dežele, a ognjevit in navdušen:

„Bodite potrpežljivi kajti samo potrpežljivost bo rešila Srbijo in našo veliko Jugoslavijo. Bratje Srbi, združite se proti Švabom, ki so uničili vaše domove. Na dva načina lahko pomagamo nam in našemu voditelju Draži Mihajloviću: s tem, da z orožjem v roki stopate v naše vrste in s tem, da nam dajate hrano, obleke in poročila.“

Puške niso edino orožje. Potrebna so nam tudi vaša srca. V teh dnevih preiskujenj moramo med seboj razdeliti vse kar imamo.

Lansko žetev smo že porabili, do nove pa je še dosti časa. Razdeliti si moramo naše zadnje drobtine, kajti če ne pride pomoč, bomo skupaj umrli. Zavedajte se, da so naši gozdovi polni borčev-mučnikov, ki živijo življenje divjih zveri. Najdite jih, dajte jim jesti, dajte jim preobleke. Jedo pomagajte materi Srbiji. Maščevanje in kazen za izdajalce bo prišla pozneje. „Bog čuvaj Srbijo!“

Nagovoru sta sledili dve zadnji kitici jugoslovanske narodne himne.

V svojem članku časnikarka prinaša znane podatke o herojskih borbah Draža Mihajlovića in njegovih neustrašenih četnikov in o izdajalski vlogi „poglavnik“ Pavelića in ostalih kvizlingov in nadaljuje:

„Kje je glavno bivališče generala Mihajlovića ni mogoče sporočiti. General se seli iz kraja v kraj, a njegova radijska postaja je, kakor se zdi, nekje v divjih planinskih predelih Črne gore. V neki zadnji radijski oddaji so se četniki pohvalili, da imajo tudi nekoliko letal. Nekoliko so jih dobili od zunaj, druga pa so verjetno njihovi mehaniki sestavili iz delov in motorjev sestreljenih nemških in italijanskih letal.“

„Jugoslovanska vlada se zaveda, da četniki ne morejo nadaljevati borbe, če kmalu ne dobe pomoči v orožju, strelivu in hrani. Branko Cubrilović, minister za prehrano, in letalski polkovnik Dragutin Savić sta nedavno prišla v Zdržene države in poskušata organizirati pomoč četnikov po lend-lease aktu.“

„O vsebini njihovih uradnih zahtev ni ničesar znanega vendar pa se domneva, da bi hoteli nekoliko bombnikov, ki bi nosili pomoč generalu Mihajloviću s Srednjega Vzhoda. Če bi Mihajlovićeve čete bile premagane, bodi z lakoto, bodi z orožjem, bi izginil zadnji otok odpora v Evropi.“

„V Srbiji so šest nemških divizij zamenjale madžarske in bolgarske divizije. Zdi se, da so Italijani izgubili nadzor nad Črno goro. Jugoslovanska vlada poroča, da so četniki že često prodrli do Jadranskega morja.“

Rusija za zedinjene Slovanov
Kujbišev, USSR. (John Evans
v „The Christian Science Moni-

tor“) 9. aprila. V novih poizkusih za zedinjenje Slovanov so Rusi začeli „diplomatsko ofenzivo“ proti nacizmu. Čeprav delovanje na tem polju ni privleklo toliko pažnje, kakor ruska ofenziva na vzhodnem bojišču, vendar Rusi upajo, da bodo uspeh zelo daljnosežni.

Z vrsto vseh Slovanovskih kongresov, ki sedaj zborujejo v Moskvi, žele Rusi doseči zlasti dve stvari:

1. Povečati sabotažo in dejanski odpor v krajih vzhodne Evrope, ki so jih zasedli Nemci.

2. Zbuditi globoko vkoreninjena čustva v Bolgarih in Rumunih in prepričati, če je mogoče, pošiljanje novih vojsk iz teh dežel v vrste nacijev.

V težnji za vodstvom političnega delovanja bolj ali manj združenih slovanovskih narodov se Rusija vrača k njeni tradicijski politiki glede evropskih zadev, politiki, ki jo je spravila leta 1914 v vojno za obranitev Slovanov pred vojskami Centralnih sil.

S sklenitvijo prijateljske pogodbe in pakta o nenapadanjju z Jugoslavijo v aprilu 1940 je Rusija nameravala zavarovati politiki glede evropskih zadev, politiki, ki jo je spravila leta 1914 v vojno za obranitev Slovanov pred vojskami Centralnih sil.

Vendar je po vpadu ruskih čet v Vzhodno Poljsko in zvezi z Nemci 17. septembra 1939. in po ruskem vpadu v Besarabijo 29. junija 1940. ter po rezultatih politike bolgarske vlade v smeri čistišča bilo malo upanja v združenje vseh Slovanov.

Ko pa so v avgustu lanskega leta nemške čete korakale proti Moskvi, je Sovjetska vlada bolj izrazito začela delovati za pan-slavizem ter sklicala zborovanje predstavnikov vseh slovanovskih narodov v ruski prestolnici. V pozdravnih besedah delegatom, je govornik dejal:

„Sedaj bije ura, ko se mora ves slovanški svet združiti za čimprejšnje in dokončno uničenje germanske fašizma. Združeni smo kot enaki z enakimi. Naši nameni so skupni in vsi delamo za isti cilj — uničenje Hitlerjevih armij in uničenje Hitlerizma.“

Nato je Rusija odločno zavrnila stare nazore o njeni želji po nadvladi nad slovanškimi narodi in zagotovila ponudbo široke avtonomije med Slovani na evropski celini in v delih Azije.

Sedaj si Rusi zopet prizadevajo združiti Slovanov za boj proti skupnemu sovražniku. Rusi polagajo veliko važnost na četniško bojevanje v nacijskem ozadju in mnogo uspehov ruskega protinapada je treba pripisovati temu načinu odpora.

Rusija upa, da bodo vsi Slovanški kongresi izdatno povečali učinkovitost tega četniškega delovanja in prisilili Hitlerja držati v zasedenih pokrajinah tisoče svojih vojakov, ki bi se sicer sudeležili nemškega pomladanskega napada. Na vseh sedanjih zborovanjih se je povdarjala potreba utrditve poljskega odpora in podpore močni četniški vojski generala Draža Mihajlovića v Jugoslaviji.

Triletni Muhame Izrid, sin orožniškega narednika Ahmeta Izrida iz Prekoj pri Drvaru v Jugoslaviji, se je kljub svoji mladosti naučil čitanja in pisanja.

VSE KARKOLI
se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako lahko dobite v vašem polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je naravno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK
6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti, Knausovo poplpe. (May 28, June 1)

Krvnikovi spomini
V hotelu Drouot, kjer se v Parizu vršijo največje in zanimivejše javne dražbe, se je vršila tudi nenavadna javna dražba. Prodajali so omarico, ki je bila nekoč last proslulega Samsona, rablja velike revolucije.

Omarica ima zrcalna vratica in če jih odpreš, zagledaš na svileni blazini voščeno masko Ludovika XVI., ki si jo je bil Samson dal napraviti po ge. Tussaudovi, lastnici znamenitega kabineta voščenen figur. V omarici je nadalje kos zelenega blaga s telovnika, ki ga je nosil nesrečni kralj na poti na morišče. Ta kos blaga si je odrezal Samson sam, ko je opravil svoje delo z giljontino. Potem sta tu dve majhni trikolori s črnim napisom: „Po volji naroda 1793.“ Ta traka so povezali okrog krste obglavljenega kralja. Končno je v omarici še frigijska čepica, na njej pa šop rjavih in belih las: to so lasje Ludovika XVI. Omarico je z vsu njeno vsebino kupil muzej revolucije v Parizu. V kotu omarice je še listek s podpisom: „V drugem letu revolucije, visoki svet,“ ki potrjuje, da so spominski res pristni.

MALI OGLASI

Posedstvo naprodaj
Proda se posedstvo v Collinwoodu; sestoji iz hiše za dve družini in trgovskega posloplja, v katerem se nahaja že več let mesnica in grocerija. Cena je \$8,500. Za podrobnosti pokličite po šestih zvečer KEMmore 2641. (126)

Slike v soboto
Slike Spominskega dneva, slike generala MacArthurja in ruske vojske ter slike novih poročnih parov ter lepih vrtov in še mnogo drugih slik bo za dveurno predstavo v soboto večer v Knausovi dvorani. Vstopnina bo 15 centov. Predstava se vrši pod avspico Jugoslovanskega kulturnega vrta. Začetek bo točno ob osmih zvečer v soboto 30. maja. Vas prijazno vabi — odbor. (126)

Sobe se oddajo
Dve opremljeni sobi za dva postena fanta se oddasta. Zglašite se na 563 E. 103. St. Telefon GLEnvile 9812. (May 28, June 1.)

Ugodna prilika
Naprodaj je hiša, v kateri je trgovina in stanovanje. Dobra investicija. Hiša se nahaja na 6107 St. Clair Ave. Za podrobnosti vprašajte v prodajalnji na 6410 St. Clair Ave. (125)

East 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEenderson 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Kraška karmnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
KENmore 2237-M
EDINA SLOVENSKA IZDELAVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDKO
GLEnvile 3830.

FR. MIHČIĆ CAFE
7114 St. Clair Ave.
Enalocott 9259
6% pivo, vino, zganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.
Odprto do 2:30 zjutraj

Za vsako priliko
Kadar ste na trgu za hišo, lot, farmo, apartment, ali kake vrste sploh trgovino, pridite k nam, predno kupite. Imamo zelo veliko izbero raznih hiš in trgovin v vseh delih mesta in predmestja, kakor vam bolj prija okolica.

Knifec Realty
18603 St. Clair Ave.
IV-7540 zvečer KE-0288
(Tue. Thur. Fri. — X.)

Zahtevajte vedno Buckeye pivo!

Buckeye BEER
Months in Brew — Then Served to You —

Samo najboljšje primese so v Buckeye pivu. Kozarec penete Buckeye piva vas bo poživil v vročih poletnih dneh!

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.
RAZVAŽALCI BUCKEYE PIVA
6511-19 St. Clair Ave. HE 4629
JOHN POTOKAR, lastnik

RDEČA KOKARDA

ROMAN IZ VELIKE REVOLUCIJE

STANLEY WEYMAN

"Bojim se, da Saintalaške že oblegajo v areni," je rekel hladno. "Onadva pa nimata dovolj ljudi, da bi jih postavila na obzidje. Teh preklelih Cevenncev je premnogo za nas. A vaši prijatelji... nu, saj sem slutil: pustili me bodo, da poginem kakor bik v areni. Toda naša smrt bo vsaj krvava."

Občudoval sem njegov pogum — in obenem mi je bilo, kakor da se nekaj izpreminja v meni.

"A Deniza?" sem vzkliknil, obupno ga držeč za komolec. "Ali naj jo pustiva, da pogine?"

Okrutno mi je pogledal v obraz.

"Prav imate," je rekel porogljivo, "Pozabil sem bil, da niste naš človek."

"Vsaj eden mora misliti nanjo!" sem vzkliknil, ves iz uma od srda.

In za trenutek me je obšlo, kakor da ga neizmerno sovražim.

Toda njegovo vedenje se je zdajci izpremenilo.

"Prav imate, gospod," je ponovil z drugim glasom. "Idite! Morda je še kaj upanja. Kapelica je pri kapucinih in ti psi so baš tulili okoli samostana, ko smo se mi umikali. Deset jih je na enega... a morda je še kaj upanja. Idite, in če jo najdete in bi se vam posrečilo uiti z njo, ne pozabite Fromenta iz Nimesa."

"Skozi stranski izhod?" sem vprašal.

"Da." Potegnil je iz žepa samokres in mi ga dal v roko. "Idite, tudi zame je čas, da grem po svojem poslu. Z Bogom, gospod, veliko sreče... Vas, psi, pa še naučim lajanja!" je trpko dodal, obračaje se k nezavedni množici. "Bik se stoji na nogah in bo povalil v prah še nekaterega izmed vas, preden bo borba končana!"

KAJ NAJ NAPRAVIM?

—da bo motor moje kare "fit?"

Ako se ogibljem velike brzine, bo pomagalo. Toda najbolj važno je, da spremenim motorno olje vsakih 1.000 milj! Zakaj vsakih 1.000 milj? Zato, ker ne glede na to, kako fino je olje, ne glede, kako dobro se olje precepi, postane umazano in ne opravlja dobro svojega dela. V takem stanju ne da vašemu motorju polne protekcije, ki je tako važna ganes—da vaš motor traja dolgo.

Ta Standard Oil nasvet je

ANOTHER SERVICE

Skrbite za avto—za domovino!

NOVA OBLEKA

Fantje in mošje!

Mi vam naredimo obleko po vaši meri, ki vam bo pristojala.

Boljši kroj in Style se izdeluje pri nas!

Naročite si obleko sedaj, dokler je zaloga polna.

Cena \$30.50

Moški Chalmers Union Suit \$1.35

Rokavice za delo 19¢

MOŠKI SLAMNIKI velika zaloga \$1.45, \$1.95, \$2.95

JOHN MOCNIK

MEN'S WEAR AND TAILORING

772 East 185th St.

XXIV.

Zlati vek.

Ko je izrekel te besede, me je porinil proti vratom, ki so vodila v notranjo vežo in k stranskemu izhodu. Vedel sem, da lahko pomeni vsak trenutek zamude mojo pogubo, in niti na um mi ni prišlo, da bi se bil obotavljal. Vzlic temu pa je malo manjkalo, da nisem prišel prepozno. Pred stranskimi vrati je že stal eden izmed bratitelj in porival zapah za zapahom; moral sem mu nastavit samokres na uho, da mi je odprl.

Hvala Bogu, tesna uličica, na katero so se odpirala vrata, je bila še prazna. Mož me je porinil venkaj in viknil za menoj:

"Na levo!"

Osepljen po bleščečem solcu sem zavl v naznačeno smer; slišal sem še, kako so se vrata neutegoma zaloputnila za menoj in kako so razožljale verige in zapahi.

Hiše na levi in desni so ubijale hrup množice in pokanje streliv; ko pa sem stopal dalje, stiskaje v roki samokres, ki mi ga je bil dal Froment, se je vzdignil za mojim hrbtom nov trušč, po katerem sem uganil, da so napadale vdrl v uličico z nasprotnega konca in da bi bil prišel prepozno, če bi bil le količkaj odlašal.

Moj sedanjí položaj je bil preje obupen nego tolažil. Tujec brez spremstva, brez klobuka in vobče brez vsakega znaka, sem za vsakim ovinkom utegnil pasti v roke te ali one stranke, in kakorkoli bi bil natelet, povsod mi je pretila smrt. Pomislil sem, da je kapucinska kapelica najbrže tista cerkev, kamor me je bila peljala gospa Catinotova; in prva skrb mi je bila, da bi prišel v glavno ulico, ki je vodila v tisto smer. Po mnogih blodnjah in zablodah sem dospel na majhno, mrko dvorišče, ki ni imelo nikakega vidnega izhoda. Za trenutek sem se v neodločnosti ustavil, ves obupan ob misli, da je med tem, ko jaz oklevam, kocka morda že pala in da sta ženski, ki ju iščem nemara izgubljeni, ker jima ne morem priskočiti na pomoč.

Že sem se hotel vrniti vzlic tolpi upornikov, ki sem jo slišal za seboj, ko sem zdajci zagledal v prtiličju ene izmed hiš, ki so obdajale dvorišče, odprto okno. Ta pogled me je navdal z novim pogumom. Hiša je morala imeti izhod na ulico. Kakor bi trenil, sem bil pri oknu, prijel se za okvir, zavihnil se na ono stran, spotaknil se ob nizek stolec in telebnil po tleh.

Pobral sem se brez velike nezgode, a v tem mi je udaril na uho oster ženski vzkrik; ko sem se ozrl, sem zagledal mlado dekletko, ki se je v očividnem strahu stiskalo k vratom. Za Boga sem jo jel zaklinjati, naj molči.

"Kje so vrata na ulico?" sem vzkliknil. "Pokažite mi jih in bodite uverjeni, da vam nočem zalega."

"Kdo ste?" je jeknila.

Široko je strmel vame, ne da bi se prestala odmikati.

"Smrti vam božje, kaj vam je to mar?" sem srdito odvrnil. "Vrata, ženska! Kje so vrata na ulico?"

Tako govorec sem stopil proti njej; strah pred menoj jo je osvestil. Odprla je vrata, ki so bila za njo, ter molče pokazala na hodnik. Planil sem vanj, ves srečen nad svojim uspehom, toda še preden sem ute-

gnil odpahnuti hišna vrata, ki sem jih zagledal pred seboj, se je prikazala iz nasprotne sobe druga ženska, ki je s prestrašenim vriskom vila roke proti nebu.

"Kod pridem v kapucinsko kapelico?" sem jo vprašal.

Ženska si je tiščala roko na srce, da bi ukrotila njegovo razbijanje. Odgovorila mi je pa vendarle:

"Pojdite na levo! In potlej na desno... Ali mar že prihajajo?"

Nisem se ustavil, da bi jo bil vprašal, koga misli. Ko se mi je posrečilo, da sem odprl vrata, sem skokoma planil čez prag; toda kakor hitro sem se bil ozrl na obe strani ulice, sem se naglo umaknil in zaprl vrata za seboj. Z žensko sva se spogledala; ne da bi rekla besedico, je pobrala drogo, ki sem ga bil spustil iz rok, in ga pritrdila nazaj. Nato se je obrnila in stekla po stopnicah, jaz pa za njo. Devotica, ki sem jo bil presenetil v njeni sobi, je ob pogledu na naju dva kakor zajček izginila v svoje skrivališče.

Na vrhu me je ženska peljala k oknu, skozi katero sva lahko gledala venkaj, ne da bi na ju videli z ulice. Ni mi treba pojasnjevati, zakaj sem se bil tako naglo umaknil. Pekleni trušč množestevnih glasov je bil mahoma zalil vso ulico in okno se je kar treslo od topota tisočev ljudi. Po vsej širini ceste se je privadilo ljudstvo, prvi oddelek še v dobrem redu, mož ob možu, z mušketai na ramah in oblečeni v nekakšne uniforme. Toda zadnji voj je bil samo še divja truma bosonožcev, oboroženih s sulicami in sekirami, ki so se sketale zaganjali naprej, ozirali se po oknih in na vse grlo vpili:

"Na areno! Na areno!"

Ta pogled je bil dovolj strašen, da bi bila tudi najhrabrejšemu zastala kri; ko pa je ženska videla tisto, kar je bilo sredi izpoveda, se je oklenila moje roke in zakričala od groze. Na šestorici dolgih sulic se je majala visoko nad množico šestorica odrezanih glav; prva izmed njih, plešasta in debela, je imela strahotno spačen obraz. Kazali so jih proti oknom in jih stresali, da so jim krvavi lasje vihrali okoli ušes. Naposled so naju minili in ulica je bila spet tiha kakor prej.

Ženska, ki se je bila sesedla v naslanjač, mi je mrmraje povedala, da so razdejali krčmo "Pri Devici" in da je bila tista plešasta glava odsekana nekemu mestnemu svetniku, njeneu sosedu. Toda nisem je utegnil poslušati. Pustil sem jo, vrnil se v vežo, odpahnil vrata in odšel. Zunaj je bilo spet vse čudno mirno. Jutranje solnce je jasno in toplo sijalo po vsej zapuščeni ulici, kakor bi me hotelo preveriti, da vobče ni res, kar sem pravkar videl. Nihče ni bilo opaziti življenja, nihče ni gledal skozi okna. Ubijaje pot, kakor mi jo je bila popisala ženska, sem ob prvem

Kapitan Randolph Churchill, sin angleškega ministerskega predsednika je pred kratkim stopil v vrste jumaških "Commandos" borcev, ki tako drzno napadajo po Nemcih zasedene kraje v Franciji.

vogalu zavl na desno; nisem še tekel petdeset sežnjev daleč, se sem spoznal nekoliko pred seboj hišo gospe Catinotove.

Razveselil sem se je, čeprav so bila tudi tu okna zaprta in vrata zaklenjena. Z vso neučakanostjo svoje skrbi sem planil k vratom in jel razbijati po njih, da bi se bili še mrtvi zbudili.

Toda usojeno mi je bilo, da se šele tu naučim, kakogluhega napravi človeka strah in kako neizmerna je bojazljivost ljudi, ki se trepetaje skrivajo v zapetku, kadar teče po ulicah kri. Noben obraz ni pogledal skozi okna, nobena vrata se niso odprla; naj sem razbijal še tako, hiša, ki sem jo hotel vzdramiti, je ostala mrka in nema.

Zato pa se je zgodilo nekaj drugega. Odmev mojih udarcev kakor da se je razlil proti koncu ulice in tam narasel, razvil se v globok, nebrzdán trušč ki sem ga dobro poznal: množica se je vračala!

V duhu sem prekel svojo brezumnost, da sem se bil zamudil. Spomnil sem se prehoda za hišo, ki je vodil v kapelico; našel sem vhod in planil vanj. Oddaljeni hrup se je približeval in postajal čedalje glasnejši, a v tem sem že dospel do nizkih cerkvenih vrat. Baš tisti mah so se odprla pred menoj in nekdo je pomolil glavo izza njih. Zagledal sem ga preje nego on mene; po njegovem prestrašenem in osramočenem obrazu sem takoj uganil, kaj misli storiti. Najprvo je s pogledom obletel daljavo; nato me je opazil, zdrznil se, kakor da sem ga zasaul na zločinu, in pobegnil.

Vrata je pustil priprta — sodil sem, da je bil cerkvenec — in jaz sem brž porabil priliko ter smuknil v cerkev. Moj oči sem se je tu ponudil prižor, ki ga bom pomnil vse svoje življenje, zakaj ono, kar se je godilo zunaj, ga je delalo še veliko bolj svečanega od navadne službe božje.

Zunaj je sijalo solnce; nekaj oltarnih svetilk z rubinastimi stekli je medlo obsevalo stebre, slike, zasenčene oboke in množico, ki je polnila lad: množico klečečih žensk, ki so kimalo z glavami in z bolestnim glasom prepevale litanije Presvete Device.

Nekateri, zlasti tiste na kraju verne družbe, so se zibale sem ter tja in tiho plakale; druge so klečale v hipni otroposti, s čeli naslonjenimi na mrzla kamenita tla. Spet druge so kradoma streljale z očmi na levo in desno, vztrepetavale ob vsakem najmanjšem šumu in z bledimi ustnicami odpevale molitvam. Toda izbruh hlabrejših duš so čedalje bolj nadvladovali to ječanje; čedalje glasneje se je razlegal pod visokimi oboki njihov "Prosi za nas!" in čedalje gorečnejše in strastnejše mi je segal v dušo, tako da sem naposled začutil, kako me grabi intenzija za grlo in kako se mi prsi širijo od pobožnosti in navdušenja... In prav tedaj sem zagledal Deniza.

Klečala je med gospo Catinotovo in svojo materjo nedaleč od velikega oltarja. S kraja, kjer sem stal, sem jo videl s strani, kako je v pobožni zamaknenosti dvigala oči proti nebu. Ob misli, da moli nemara zame in da to čisto in hrabro dekle, to ljubko in deviško dete brez strahu gleda smrti v grozečo obličje — ob misli, da me Deniza ljubi, sem se začutil višjega in hkratu, oh, koliko nižjega od navadnega moža! Solze so mi zalile oči, pri so se mi dvignile in baš sem se hotel spustiti na kolena, ko so velika vrata v ozadju cerkve mahoma zabobnela od silnega udarca, ki mu je sledila prava točna trkanja in klicanja.

Trepet groze je izpreletel vso klečečo množico; več žensk je kričalo planilo po koncu in je-

lo zmedeno gledati okoli sebe. Toda enolični spev je še vedno polnil prostor pod oboki; čedalje glasneje se je razlegalo "prosi za nas!" — tako glasno in strastno, kakor da se v tem večno enakem odpevu trgajo srca prisotnih. Naposled so se odprla vrata na stečaj. To je bilo preveč; tri četrtine vernic so vstale in jele vpiti, samo nekaj jih je še pelo. Jaz sem se bil v tistem trenutku preril do srede množice in dospel v Denizino bližino; baš sem hotel stopiti k njej, ko so odnehala tudi druga vrata in je kakih deset moških s hrupom planilo v božji hram. Videl sem svečenika, abbeja Benoita, kakor sem zvedel kasneje, ki jim je s križem v roki hitel naproti, da bi jih ustavil; nato pa — o radost! — sem v polmraku opazil, da prišleci niso morda prednja straža ljudstva: na čelu sta jim korakala brata Saintalaška, rdeča od krvi in črna od smodnika, z mečem v roki in z obleko raztrgano, da sem komaj verjel svojim očem — za njima pa je stopalo kakih dvajset pristašev.

V radosti odrešenja so ženske planile došlecom okoli vratov, tiste pa, ki so bile bolj oddaljene, so jele na glas ihteti. Toda moški se niso zmenili zanje. Ko so zaprli vrata za seboj, so takoj krenili po cerkvi proti malemu stranskemu izhodu: eden je kričal, da je vse izgubljeno, drugi, da so iztočna vrata odprta, tretji pa je opominjal ženske, naj se umaknejo, češ da bodo v sosednjih hišah varne, med tem ko bo cerkev gotovo napadena in razdejana; že zdaj da razbijajo kalvinisti vrata samostana, kamor so se bili umaknili begunci iz arene.

(Dalje prihodnjic.)

Pomagajte Ameriki, kupujte obrambne bonde in znamke.

V SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NEPOZABNE IN LJUBLJENE SOPROGE IN MATERE

MARY TURK

(rojena PUCEL)

ki nas je za vedno zapustila dne 28. maja, 1941.

Pod zeleno tratico spavaš eno leto že; nismo Te še pozabili, vedno brišemo solze.

Spavaj mirno, spavaj sladko v grobu tihem pod zemljo, duša pa raj srečo uživa x raju večnem blaženo.

Zalujoči ostali:

LOUIS, soprog.

LOUIS JR., sinček; MARILYN, hčerka, dvojčka.

Cleveland, O., 28. maja, 1942.

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 6831

452 E. 152D STREET

COLLINWOODSKI URAD: Tel.: KEmmore 3111

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT
Razprodaja ob 28. letnici

Neregularne vrste vredne 25c... 6x1

Moške Ribbed nogavice

5 parov za \$1

Čedni "anklets" z elastičnimi vrhi—ali pa navadne nogavice—iz "mercerized cotton" materijala. Solidne barve kot črna, siva, "cordovan", modra, temno modra in temno rdeča. Mere 10 do 13.

The May Co. Basement

Hopsacking Casual

Novost za

ženske in dekleta

1.39 par

Ako hodite ali se z biciklom vozite... ali pa samo počivate doma... veseli boste udobnosti teh "casuals"! Za poletno nošo... so ti čevlji najboljše! Beli s pisanimi podplati ali modri z rumeno barvo v kontrastnimi podplati. Mere 4-9. Žal, ne sprejemamo naročila po pošti ali telefonu.

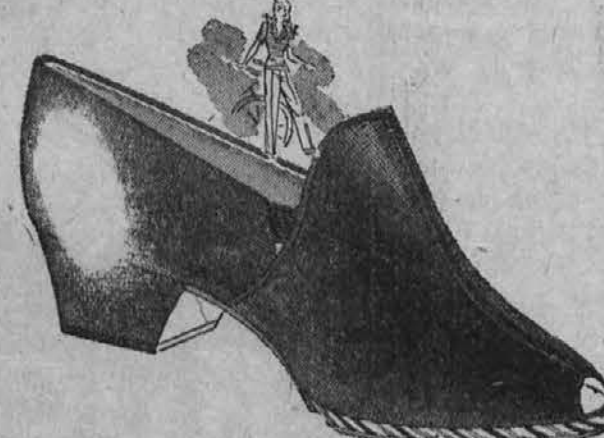
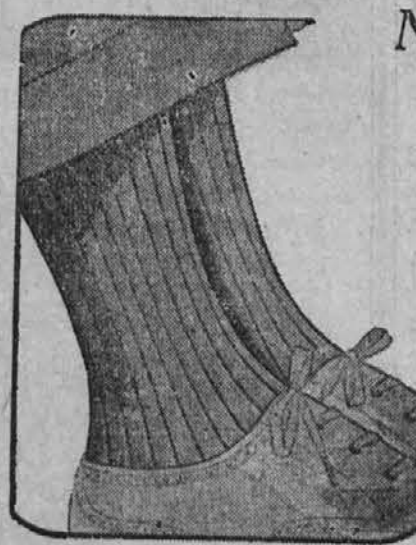
The May Co. Basement

Printed Percale Brunch Coats

Široki—"wraparound"—v lepih pisanih vzorcih. Krasne barve—za nošo v kuhinji ali izven nje. Mere za žene in dekleta.

9x12 Težke Axminster preproge

Tovarniško vrnjene preproge vredne \$41.50. Velika izbira vzorcev v lepih kombinacijah barv.

Boljši poletni klobuki

Na ducate krasnih in prikupljivih klobukov za žene in dekleta.

Full Fashioned svilene nogavice

Čisto svilene nogavice—neregularne z rayon vrhi. Nove poletne barve v merah 8½ do 10½.

89c par